

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie medievală, premodernă și istoria artei
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Societate, artă, identități în Europa Centrală. De la medieval la modernitate

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei				Tradiții și sisteme legale în Occidentul medieval			
2.2. Titularul activităților de curs				Conf. dr. Adinel-Ciprian Dincă			
2.3. Titularul activităților de seminar				Conf. dr. Adinel-Ciprian Dincă			
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					45
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40

Tutoriat	5
Examinări	2
Alte activități:	-
3.7 Total ore studiu individual	122
3.8 Total ore pe semestru	150
3.9 Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• Nu este cazul
4.2. de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	•
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - stăpânirea cunoștințelor și metodologiei fundamentale în domeniul istoriei și istoriei artei; - aptitudini de creativitate, problematizare, argumentare în domeniul cunoașterii istorice; - abilități de cercetare fundamentală și aplicată în domeniul istoriei (istoria medievală și modernă, istoria socială, culturală, a ideilor, istoria artelor); - competențe de predare în domeniul istoriei și istoriei artei; - evaluarea critică și impunerea soluțiilor optime în ceea ce privește gestionarea patrimoniului cultural; - deprinderi de abordare complexă inter și multidisciplinară a fenomenelor culturale, politice, comunicaționale; - valorificarea potențialului teoretico-metodologic în domeniul managementului uman, cultural, instituțional; - deprinderi de redactare, interpretare, traducere și editare de texte istorice și culturale;
--------------------------------	---

Compe-tențe	<ul style="list-style-type: none"> - însușirea caracteristicilor eticii profesionale și a spiritului civic; - utilizarea performantă a gândirii critice și reflexive; - dezvoltarea abilităților de analiză, explicare și argumentare discursivă și aplicată a evenimentelor trecutului a celor contemporane; - negocierea constructivă a problemelor (culturale, sociale sau profesionale) din societatea globalizată; - deprinderi și mijloace de comunicare la nivelul resurselor tehnologice din lumea contemporană;
Transversale	<ul style="list-style-type: none"> - abilități pentru documentarea și cercetarea științifică; - deprinderi de redactare și de interpretare de texte științifice și culturale; - dezvoltarea capacităților de integrare socială și de lucru în echipă

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește să ofere studenților o introducere în terminologia și analiza fenomenelor istorico-juridice din Evul Mediu latin.
7.2 Obiective specifice	Cursul se axează pe discuția privind integrarea conceptelor preluate din istoria dreptului în cercetarea medievală.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: Dreptul ca element al culturii medievale în Europa latină. Dreptul medieval și jurisprudența modernă. Considerații terminologice: drept civil (<i>corpus iuris civilis</i>), drept canonic (<i>corpus iuris canonici</i>), drept cutumiar; <i>ius commune</i> , <i>utrusque ius</i> ; aspecte particulare ale cărții medievale de drept (aspecte codicologice și paleografice).	Prelegere	

<p>2. Repere istoriografice: Helmuth Coing, Joseph Strayer, Stephan Kuttner, Kenneth Pennington, James A. Brundage, Susan Reynolds etc.; structuri de cercetare ale istoriei dreptului medieval; instrumente de cercetare; istoria dreptului apusean în spațiul românesc actual.</p>	Prelegere	
<p>3. Tradiții legale între antichitatea târzie și afirmarea studiilor juridice în mediul universitar (sec. VI-XII). Redescoperirea dreptului roman în secolul al XII-lea – știința juridică în mediul academic (<i>learned law/gelehrtes Recht/droit savant</i>) – Irnerius și școala de drept de la Bologna. <i>Littera Florentina</i>.</p>	Prelegere	
<p>4. Dreptul civil/roman (CICiv.) (Sec. XII-XVI). <i>Cod. Iustiniani; Pandectae/Digestae; Institutiones; Novellae</i>. Glosatori și postglosatori.</p>	Prelegere	
<p>5. Dreptul canonic (CICan.) (Sec. XII-XVI): <i>Decretum</i>, colecțiile de decretale (<i>Liber extra, Liber sextus, Clementinae, Extravagantes Jo. XXII-i, Extravagantes communes</i>); <i>Glossa ordinaria Bern. Parmensis</i>; comentatorii și glosatorii epocii clasice (sec. XIII-XIV).</p>	Prelegere	
<p>6. Dreptul cutumiar. Excurs 1: <i>Sachsenspiegel, Schwabenspiegel, Magdeburger Recht</i>.</p>	Prelegere	
<p>7. Dreptul cutumiar. Excurs 2: <i>Tripartitum</i>. Excurs 3: <i>Ius valachicum</i>.</p>	Prelegere	
<p>8. Instituții ale practicii juridice în evul mediu apusean. Excurs 1.: Structuri de judecată ale curiei papale – <i>Rota</i> și <i>Sacra poenitentiaria</i>. Excurs 2.: Tribunale inchizitoriale.</p>	Prelegere	
<p>9. Instituții ale practicii juridice în evul mediu apusean. Excurs 3: Notariatul public: panoramă europeană și realități din Transilvania.</p>	Prelegere	

10-11	Instituții ale practicii juridice în evul mediu apusean. Excurs 4: Scaunele episcopale de judecată – Oficial și vicar episcopal. Excurs 5: Adunări de judecată în Transilvania (voievod, comitat, sași etc.).	Prelegere	
12-13	Recapitulări, completări, consolidarea informației.	Prelegere	

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Tematică similar celei de la secțiunea Curs		
Bibliografi <ul style="list-style-type: none"> • Vladimir Hanga, <i>Istoria dreptului românesc</i>, București: Ed. Acad. RSR, 1980-<1984>. • A. Pop <i>Instituții medievale românești: adunările cneziale și nobiliare (boierești) din Transilvania în secolele XIV-XVI</i>, Cluj-Napoca: Dacia, 1991. • Manlio Bellomo, <i>The Common Legal Past of Europe: 1000-1800</i>, Washington D.C.: CUA Press, 1995. • James A. Brundage, <i>Medieval Canon Law</i>, Routledge, 1995. • Vladimir Hanga <i>Adagii juridice latinești</i>, București: Lumina Lex, 2007. • Vladimir Hanga, Mihnea-Dan Radu, <i>Limba latină pentru juriști</i>, Cluj-Napoca: Editura Albastră, 2008. • James A. Brundage, <i>The Medieval Origins of the Legal Profession: Canonists, Civilians, and Courts</i>, University of Chicago Press, 2008. • Vladimir Hanga, Ioan Trifa <i>Dicționar juridic latin-român</i>, Cluj-Napoca: Cordial Lex, 2009. • Vladimir Hanga, Mircea Dan Bob, <i>Iustiniani institutiones = Instituțiile lui Iustinian</i>, București: Universul Juridic, 2009. • Ferdinand Joseph Maria Feldbrugge, <i>Law in Medieval Russia</i>, Leiden: BRILL, 2009. • Wilfried Hartmann, Kenneth Pennington, <i>The History of Byzantine and Eastern Canon Law to 1500</i>, Washington D.C.: CUA Press, 2012. • Kirsi Salonen, <i>Papal justice in the late Middle Ages: the Sacra Romana Rota</i>, Abingdon, Oxon; New York, NY : Routledge, 2016. • Gary Watt e.a. (eds.), <i>A Cultural History of Law</i>, vol. 1-6, London, UK: Bloomsbury Academic, 2019. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

--

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Rezolvarea unui subiect teoretic din tematica abordată.	Evaluare orală în cadrul unui colocviu	70%

10.5. Seminar/ laborator	Detalierea unui subiect teoretic din tematica abordată.	Redactarea unui eseu asupra unei teme stabilite la începutul semestrului	30%
10.6. Standard minim de performanță • Nota 5 (cinci)			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Adinel-Ciprian Dincă

Data avizării în departament

Semnătura Șefului de departament